

ת"פ 16759/07/17 - מדינת ישראל נגד מיכאל דוד ביסמוט

בית משפט השלום בקריית גת

ת"פ 16759-07-17 מדינת ישראל נ' דוד ביסמוט

בפני	כבוד השופטת נועה חקלאי
	מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ליטל נאווי ומתמחה משה	המאשימה
עדרי	
נגד	
מיכאל דוד ביסמוט	
ע"י ב"כ עו"ד גיספאן אבשלום	הנאשם

גזר דין - ללא הרשעה

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של גידול סמים מסוכנים, החזקה בסמים לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם לצריכה עצמית, בניגוד לסעיפים 6, 7(א)+7(ג) סיפא ו-10 סיפא לפקודת הסמים המסוכנים, (נוסח חדש) התשל"ג-1973.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 19.1.16 החזיק הנאשם במקומות שונים בביתו בסם מסוכן מסוג קנביס במשקל 1.64 ג' ומסוג חשיש במשקל 0.71 ג' וגידל בביתו שתילי קנביס בשלושה עציצים קטנים, והכל ללא היתר כדין. לצורך גידול הסמים החזיק הנאשם בביתו יריעת בד שחורה מונחת בצורת אוהל, מנורות לד, מד טמפרטורה, מאוורר, מד זמנים, מזרקים, 2 גלונים, צינור אוורור, שק דישון, גליל, 20 מוטות מתכת, 6 בקבוקי דיזון, משקל.

2. ביום 19.2.18, לאחר שהנאשם הודה והורשע, ביקש בא כוחו להפנותו לשירות המבחן כדי שתיבחן שאלת ההרשעה. המאשימה הודיעה כי עמדתה למאסר בפועל וענישה נלווית וכי אינה מחויבת להמלצת התסקיר.

תסקיר שירות המבחן

3. בתסקיר מיום 30.8.18 סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. הנאשם בן 33, רווק, בוגר 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית, עובד משנת 2007 בחברה חקלאית. ממכתב מעסיקו עולה כי הינו עובד מסור ומוערך ותיק פלילי עלול להוות מכשול להשתתפותו בפרויקטים מסוימים. מהתסקיר עולה כי הנאשם צרך בסמים באופן קבוע מגיל 25 וכי לדבריו מאז החל ההליך המשפטי נמנע לחלוטין מסמים, שכן חווה את ההשלכות האפשריות בעיקר בתחום התעסוקתי. הנאשם מסר שתי דגימות שנמצאו נקיות משרידי סם. לדבריו גידל הסמים כדי להימנע מקשר עם גורמים עבריינים, שירות המבחן סבר כי יש מקום לבחון קיומם של צרכים טיפוליים והפנה הנאשם ליחידה לטיפול בהתמכרויות באשקלון. גם שם מסר דגימות שנמצאו נקיות מסם, מהאבחון שנערך לו עלה כי לא פיתח תלות רגשית וגופנית לסם, ולאור עמדתו כי אינו חש צורך בטיפול, הוחלט שלא לשלבו בטיפול. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לראות את הפגיעה בסדר החברתי שנגרמה

עמוד 1

ממעשיו ומתקשה לבחון את בחירותיו, והעריך כי קיים סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות ולהמשך שימוש בסמים. עם זאת שירות המבחן התרשם כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, נעדרי דפוסי התנהגות עבריינית, נעדר עבר פלילי, ועל מנת שלא לפגוע בפרנסתו ובדימויו העצמי, המליץ שירות המבחן על ביטול הרשעתו ועל הטלת צו של"צ והתחייבות.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירות, לערכים המוגנים שנפגעו, לדבריה מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית. לשיטתה מתחם העונש ההולם נע ממאסר קצר ועד 8 חודשי מאסר, הפנתה לפסיקה רלוונטית. לטענת המאשימה בהעדר הליך שיקומי אין הצדקה לסטות ממתחם העונש ההולם. על כן עתרה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר בפועל ברף הבינוני של המתחם, מאסר מותנה, קנס ופסילת רישיון בפועל ועל תנאי.

5. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם גידל את הסמים לצריכתו העצמית, זאת ניתן ללמוד מדבריו המיידים לשוטרים במקום, מכך שגידל 3 שתילים בלבד, שתילים קטנים שלא נשקלו ומכך שגידלם בחדר השינה שלו. לדבריו הנאשם הודה מיד, שיתף פעולה באופן מלא, חסך זמן שיפוטי, לדבריו עסקין במעידה חד פעמית, הנאשם נעדר עבר. ב"כ הנאשם הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן. ב"כ הנאשם ציין שלאחר החיפוש שבוצע בביתו ולאור תוצאותיו, יומיים לאחר מכן עצרו השוטרים את הנאשם בעת נהיגה ברכב, הוא נדרש למסור דגימה ובסופו של יום הועמד לדין על עבירות של נהיגה הכרוכות בשימוש בסם. לדבריו פיצול האירוע לשני תיקים נפרדים אינו הגון שכן עסקין בהמשך של האירוע המתבסס על אותו מידע. לדבריו יש להתחשב בענישה שהוטלה עליו במסגרת התיק התעבורתי.

ב"כ הנאשם הפנה למדיניות העמדה לדין בעבירה של גידול סמים (נ/1).

לדבריו מאז האירוע הנאשם לא משתמש יותר בסמים.

לאור כל האמור, עתר ב"כ הנאשם לאימוץ המלצת שירות המבחן לבטל את הרשעת הנאשם. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה התומכת בטיעונו.

6. הנאשם ביקש לומר דברים. ציין שלוקח אחריות, שהפיק לקחים, שהתיק הזה והתיק התעבורתי כבר מתנהלים 3 שנים. הוא מבקש הזדמנות אחת ואחרונה. לדבריו לעולם לא יראו אותו שוב בבתי המשפט. הנאשם הגיש לבית המשפט שני מכתבים מאת מעסיקו. מהמכתבים עולה כי הנאשם מועסק במקום מזה 11 שנה, נמנה על העובדים הנאמנים ביותר, ההליך הפלילי עלול לפגוע בניידותו בעולם במסגרת עבודתו (לצורך השתתפות בכנסים והכשרות מקצועיות) ועלול לפגוע ביכולתו לבצע את המשימות השוטפות. עוד נכתב כי עיסוקו של הנאשם מצריך ניידות מוחלטת בארץ ובעולם, וכי שלילת רישיונו תמנע ממנו ליתן שירות ללקוחות במסגרת עיסוקו ותאלץ לשקול מחדש את המשך עיסוקו.

דין

מתחם העונש ההולם

7. **הערך החברתי** אשר נפגע בעבירות שביצע הנאשם הינו ההגנה מפני הנזקים הישירים והעקיפים אשר נגרמים עקב גידול הסמים והשימוש בסמים.

על חומרת העבירה של גידול סמים ראו ע"פ (חיפה) 42358-10-14 גיא נ' מדינת ישראל:

"דומה שמעבדות הסם הפכו למכת מדינה. נראה שהקלות שבגידול הסם, הביטחון היחסי באי חשיפת העבירה כאשר מדובר בפעילות בתוך תחומי הבית והפוטנציאל הגלום בה, משמשים קרקע נוחה להפיכתה לנפוצה. נפישות העבירה מחייבת אמירה ברורה ונורמטיבית של בתי משפט העוסקים בתחום זה".

ראו גם ע"פ (חיפה) 41827-08-10 פרידמן נ' מדינת ישראל:

"על בית המשפט להחמיר עם המגדלים על מנת לצקת תוכן לתכלית החקיקה שאינה מבחינה בין גידול לצריכה עצמית לגידול שאינו לצריכה עצמית".

הרציונל העומד מאחורי העבירה של איסור גידול סמים מסוכנים הוא למנוע הכנסת סם חדש למערכת ההפצה הכוללת, שכן אין לדעת לאן יגיע הסם ומה יעודו. מטעם זה, לא הבחין המחוקק בין גידול סם לצריכה עצמית לבין גידול סם שלא לצריכה עצמית, בניגוד להבחנה הקיימת בשימוש והחזקה של סמים.

ראו דברי כב' הש' ברלינר בע"פ 170/07 מטיס נ' מדינת ישראל ביחס לשימוש עצמי בסמים מסוג קנאביס וחשיש:

"אכן הסם שמדובר בו בתיק הנוכחי הוא קנבוס שמוגדר כ"סם קל". לרוע המזל סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה".

8. **מידת הפגיעה בערך המוגן** בעבירות שביצע הנאשם היא ברף הנמוך, בשים לב לכמות השתילים שגידל הנאשם - 3 שתילים בעציצים קטנים, בשים לב לסוג הסם שהחזיק (חשיש וקנביס), למשקל הסם שהחזיק (2.35 גרם) ולכך שנועד לצריכה עצמית, גם כלי ההכנה שהחזיק הם כלים להכנת סם לצריכה עצמית, כפי שיוחס לו בכתב האישום.

9. **באשר לנסיבות ביצוע העבירות**, לקחתי בחשבון את דברי הנאשם כי גידל הסם לשימושו העצמי, כך עולה גם מדבריו בפני השוטרים ובפני שירות המבחן, נתתי דעתי לדבריו בפני שירות המבחן כי גידל השתילים על מנת להימנע ממגע עם גורמים עבריינים (סוחרי סמים) לקחתי בחשבון כי גידל את הסם בחדר השינה שבביתו. נתתי דעתי לכך כי גידל 3 שתילים בעציצים קטנים, במשקל לא ידוע. נתתי דעתי כי לצורך הגידול הקים הנאשם בביתו "מעבדה קטנה" בחדר השינה והצטייד בצידוד רב, הגם שבהיקפים קטנים: יריעת בד שחורה מונחת בצורת אוהל, מנורות לד, מד טמפרטורה, מאוורר, מד זמנים, מזרקים, 2 גלונים, צינור אוורור, שק דישון, גליל, 20 מוטות מתכת, 6 בקבוקי דיזון, משקל.

10. **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי מידת הענישה משתנה בהתאם לכמות הסם, כמות השתילים, דרך הגידול, שלב הגידול, נסיבות אישיות ועוד. במקרים דומים (מבחינת היקף גידול הסם) הוטלו על נאשמים עונשים

הנעים ממאסר מותנה ועד לתקופות מאסר של מספר חודשים. במקרים חריגים אף נמנעו מהרשעה.

למקרים דומים ראו:

· רע"פ 1787/15 עמר נ' מדינת ישראל (24.3.15), המבקש גידל בביתו 9 שתילי קנבוס במשקל 4.380 גר' ונתפסו כלי מעבדה רבים. בית משפט קמא גזר על המבקש 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וענישה נלווית. ערעורו נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

· רע"פ 7005/14 דגן נ' מדינת ישראל (30.11.14), המבקש גידל במעבדה בביתו קנבוס במשקל כולל של 2.721 גר' לצריכה עצמית ובנוסף החזיק קנבוס במשקל 3.3 גר' לצריכה עצמית. בית משפט קמא גזר על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וענישה נלווית. ערעורו נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

· עפ"ג (מחוזי י-ם) 7138-04-17 **זרעאלי נ' מדינת ישראל** (8.11.17), המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות בעבירות של גידול סמים, החזקת כלים להכנת סם, החזקת סם, שלא לצריכה עצמית והחזקת סכין. המערער גידל במעבדה שיצר במחסן שבנה, 25 שתילי קנבוס במשקל 526 גר' ו-99 שתילי קנבוס במשקל 29 גר' והחזיק בנוסף סם מסוג קנבוס בצנצנות במשקל 7 גר'. המערער נדון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד ענישה נלווית. ערעורו נדחה.

· ע"פ (מחוזי י-ם) 60465-10-17 **טופולנסקי נ' מדינת ישראל** (23.1.18), המערער גידל בקרוואן בו מתגורר, שתיל קנבוס במשקל 0.63 גר' ושני שתילי קנבוס במשקל 549.44 גר' לצד כלים להכנסת סם וקופסה שהכילה סם מסוג קנבוס במשקל של 30.64 גר' שלא לצריכה עצמית. בית משפט קמא גזר על המערער מאסר מותנה לצד ענישה נלווית. ערעורו נדחה.

· עפ"ג (מחוזי ת"א) 42358-10-14 גיא נ' מדינת ישראל (18.2.15), המערער גידל בביתו קנבוס במשקל 5.5 ק"ג והחזיק חשיש במשקל 1.4 גר' ונמצאו כלי מעבדה. בית משפט קמא גזר על המערער 8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעורו נדחה.

· ת"פ (י-ם) 5119-09-13 **מדינת ישראל נ' לישנר** (6.5.15), הנאשם גידל בדירתו 18 שתילי קנבוס במשקל 246.47 גר' נטו (מס' עציצים לא צוין) בנוסף החזיק חשיש לצריכה עצמית. במשקל 2.5 גר' נטו וכן כלי מעבדה. הנאשם נדון למאסר על תנאי, של"צ וצו מבחן.

· ת"פ (ראשל"צ) 44091-11-15 **מדינת ישראל נ' ראובני** (17.5.16), הנאשם גידל בביתו 3 עציצי קנבוס במשקל 132.10 גר' נטו. נגזרו 6 חוד' מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי, צו מבחן וענישה נלווית.

· ת"פ (רמלה) 47820-11-15 **מדינת ישראל נ' שינר** (3.10.17), נאשם 1 גידל, יחד עם בת זוגו, שתיל קנבוס במשקל 57.70 גר' והחזיק בסם מסוג קנבוס במשקל כולל של 224.098 גר' בחדרים שונים בבית. הנאשם נעדר רישום פלילי בעבירות סמים. הנאשם נדון למאסר על תנאי לצד ענישה נלווית.

ראו גם רע"פ 314/16 **בן צבי נ' מדינת ישראל** (22.2.16), רע"פ 8237/15 **בן זקן נ' מדינת ישראל** (2.12.15), עפ"ג (חיפה) 43046-12-15 **גולדברג נגד מדינת ישראל** (24.1.16), עפ"ג (חיפה) 43046-12-15 **יוסף ליב גולדברג נגד מדינת ישראל**.

למקרים דומים שהסתיימו ללא הרשעה, ראו למשל:

- עפ"ג (ת"א) 68799-11-17 **מדינת ישראל נגד ויצמן**. המשיב גידל במעבדה בדירתו 46 שתילי קנבוס במשקל כולל של 1720 גרם. בדירה נתפס ציוד מעבדה לרבות מנורת הלוגן, מפוח, מד לחות ועוד ונתפסו 23.87 גרם קנביס ו- 15.24 גרם חשיש שלא לצריכה עצמית. בית משפט קמא נמנע מהרשיעו וחייבו בשל"צ בהיקף של 300 שעות, צו מבחן והתחייבות. ערעור שהגישה המדינה עדיין תלוי ועומד.
 - עפ"ג (חיפה) 28110-10-15 מדינת ישראל נ' עידן דוד (17.12.15), גידול, ייצור והכנת סם. המשיב גידל בדירה **קנבוס** במשקל 3.6 ק"ג, 21 שתילים ב-3 חדרים מאולתרים ובהם ציוד מעבדה. בית משפט קמא נמנע מהרשיעו וחייבו בשל"צ מבחן וענישה נלווית. ערעור המדינה נדחה.
 - ת"פ (י-ם) 48512-04-15 **מדינת ישראל נ' קלנר ליבל** (7.3.18). הנאשם גידל 12 שתילי קנבוס במשקל 2234.93 גרם. לשם הגידול בנה מעבדה שכללה אוהל, מאווררים, מנורה גדולה, כבלי חשמל, מחשב נייד, שעון שבת, מנועים חשמליים, חומרים כימיים מד חום דיגיטלי ועוד. כמו כן החזיק בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 5.51 גר נטו. בית משפט נמנע מהרשיעו, העמידו במבחן והטיל צו של"צ בהיקף 250 שעות והתחייבות כספית.
 - ת"פ (ק"ג) 53716-03-15 **מדינת ישראל נ' ירון זגורי** (05.04.16) גידול, ייצור, הכנת סמים והחזקת כלים. הנאשם, גידל בביתו קנבוס במשקל 355.4 גר' בתוך 21 שתילים והחזיק קנבוס במשקל 236.85 גר' שלא לצריכה עצמית. כן נמצאו כלים להכנת סם. בית משפט נמנע מהרשיעו וחייבו בשל"צ, צו מבחן וענישה נלווית.
 - ת"פ (ת"א) 23797-03-14 **מדינת ישראל נ' רן אביב** (01.12.15), גידול סם והחזקת כלים שלא לצריכה עצמית. הנאשם החזיק בדירתו קנבוס במשקל 48.31 גר' נטו, חשיש במשקל 9.1 גר' נטו ושתילי קנבוס (לא מצוינת כמות) שסך משקלם 923.62 גר' נטו וכן כלי מעבדה. בית משפט נמנע מהרשיעו וחייבו בשל"צ וענישה נלווית.
 - ת"פ (ק"ג) 35384-05-14 מדינת ישראל נ' אסף עטיה ואח' (30.03.16), גידול סם והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשמים גידלו בדירה 4 עציצים שמשקלם 394 גר' נטו, וכן נמצאו כלים לגידול. בית משפט קמא נמנע מהרשיעם וחייבם בשל"צ, מבחן וענישה נלווית.
- ראו גם: ת"פ (בי"ש) 10816-02-15 **מדינת ישראל נ' אברהם**; ת"פ (ב"ש) 35207-02-15 **מדינת ישראל נ' מור ואח'** (14.3.17); ת"פ (פ"ת) 9748-10-13 **מדינת ישראל נ' קחלון**. ת"פ (טבריה) 13365-08-13 **מדינת ישראל נ' טל**; ת"פ (אילת) 25749-03-13 **מדינת ישראל נ' דובזנקו**; ת"פ (ב"ש) 2746-09-08 **מדינת ישראל נ' ספורטס**; ת"פ (טבריה) 1886-10-07 **מדינת ישראל נ' אלינגולד**; ת"פ (ת"א) 8905/08 **מדינת ישראל נ' אילת**; ת"פ (ת"א) 8153-08 **מ.י. מדור תביעות פלילי ת"א נ' סאלאם**; (ת"פ (פ"ת) 2262/07 **מדינת ישראל נ' קרואני**.
11. לאור כל המפורט לעיל אני קובעת כי **מתחם העונש ההולם** לעבירות בנסיבות שבפני שכוללות גידול 3 שתילי קנבוס בעציצים קטנים והחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית במשקל כולל של 2.3 גרם נע ממאסר מותנה ועד 8 חודשי מאסר.

שינוי במדיניות העמדה לדין בעבירות של גידול סמים ובעבירות של החזקת סם לצריכה עצמית

12. ב"כ הנאשם הגיש לעיוני את הנחיית ראש חטיבת תביעות: "מדיניות העמדה לדין בעבירה של גידול סם מסוכן. הנחיה מיום 11.7.17.

13. הנחיה זו נועדה להתוות את שיקול דעתה של התביעה מתי להעמיד את המגדלים לדין על עבירה של גידול סם (עבירת פשע שעונשה עד 20 שנות מאסר), ומתי להעמיד לדין בעבירה הקלה יותר של החזקת סם לצריכה עצמית (עבירת עוון שעונשה עד 3 שנות מאסר). הצורך בהנחיה זו נבע מהעליה בהיקף החשודים המעורבים בביצוע עבירה של גידול סם בהיקף מצומצם, ושעד למעידה זו היו בגדר אזרחים נורמטיביים.

על פי ההנחיה, התביעה תעשה שימוש בסעיף החיקוק של גידול סם בהתאם לתבחינים הבאים: מספר השתילים שגודלו, התכנון שקדם לביצוע העבירה, היקף האמצעים ששימשו לביצוע העבירה, נסיבות חיצוניות לביצוע העבירה, קיומו של עבר פלילי רלוונטי, קיומו של חומר מודיעיני רלוונטי, משקל הסם המסוכן.

14. הנאשם שבפני ביצע את העבירה ואף הועמד לדין עוד בטרם פורסמה הנחיה זו, ועם זאת, נדמה כי אילו עניינו היה נבחן לאורה של הנחייה זו, יכול והנאשם היה מועמד לדין בעבירה הקלה יותר של החזקת סם לצריכה עצמית, עבירה מסוג עוון, ולא בעבירה החמורה יותר של גידול סם, שהינה עבירה מסוג פשע.

שכן בחינת נתוניו של הנאשם על פי הקריטריונים שלעיל מלמדת כי הנאשם עומד במרבית הקריטריונים המצדיקים העמדתו לדין בעבירה הקלה יותר של החזקת סם ולא של גידול סם, על פי הנוהל האמור: הנאשם גידל באופן יחסי כמות מועטה של שתילים (3 שתילים בעציצים קטנים), היה תכנון מוקדם לביצוע העבירה, הנאשם רכש ציוד רלוונטי, ועם זאת הציוד שנרכש אינו רחב היקף, כעולה מכתב האישום אף המאשימה התייחסה לציוד שהחזיק ככלים שנועדו להכנת סם לצריכה עצמית (סע' 10 סיפא לפקודת הסמים) להבדיל מכלים שנועדו להכנת סם שלא לצריכה עצמית (סע' 10 רישא לפקודת הסמים). באשר לנסיבות החיצוניות לביצוע העבירה, בתיק אין אינדיקציות לכך שהשימוש אינו לצריכה עצמית. באשר לעבר רלוונטי - לנאשם אין כלל הרשעות קודמות. מעיון ברשימת עדי התביעה עולה הרושם כי אין בעניינו של הנאשם מידע מודיעיני. משקל הגידול אינו מצוין בכתב האישום.

15. באשר למדיניות העמדה לדין בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית:

בעניין זה קיימת הנחיית היועץ המשפטי לממשלה "מדיניות התביעה - סמים: אחזקה ושימוש לצריכה עצמית".

על פי ההנחיה, "משיקולים של עניין ציבורי יש מקום למדיניות שלא תמצה עם אדם נורמטיבי (שאין לו תיקים פליליים מעבר לנושא הנדון), את הדין בתפיסת סם ראשונה ובכמות קטנה, כאשר המדובר במריחואנה או חשיש לשימוש עצמי. ... בתפיסת הסם הראשונה אצל אדם נעדר כל תיקים פליליים, כאשר ברור כי מדובר בשימוש עצמי ראשוני, בחינת מעידה ובהתקיים התנאים שיימנו להלן, ניתן לסגור את התיק תוך אזהרה שתירשם בגליון הפלילי.... הדבר יחול בהצטבר התנאים הבאים: (1) הודאת חשוד. (2) הגשת בקשה מאת החשוד לסגירת התיק באזהרה. הבקשה תכלול התחייבות של החשוד שלא להוסיף ולהשתמש בסמים מכל סוג שהוא... (3) העדר רישומים פליליים בעבירות סמים או עבירות רלבנטיות אחרות.... (רישומים - לרבות מב"דים ותיקים סגורים מחוסר עניין לציבור) (4) העדר נסיבות מחמירות....

ההנחיה אף מתייחסת לאפשרות לבקש עיכוב הליכים, "אם מדובר באדם שנהג להשתמש בסם שימוש עצמי עד להגשת כתב האישום, אך במועד הבקשה יש אינדיקציות לכך שחדל משימוש בסמים, מזה זמן ניכר, ניתן יהיה לעכב

את ההליכים, לאחר שתסקיר שירות המבחן יאשר כי זהו המצב..."

באשר שאלת ההרשעה נכתב: "...נאשם שזו לו הפעם הראשונה שהוא עומד לדין על עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים - אם כתב האישום כולל רק אישום בגין אחזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית ואינו כולל עבירה נוספת, ואם לנאשם אין רקע עברייני...תשקול התביעה אם להציע לבית המשפט, או להסכים להצעת הנאשם, כי על הנאשם יוטלו אמצעי ענישה וטיפול ללא הרשעה..."

16. כאמור, הנאשם שבפני הועמד לדין על עבירה של גידול סם, כך שעניינו כפי הנראה, כלל לא נבחן על פי ההנחיה המפורטת לעיל.

17. אילו ההנחיה בעניין גידול הסמים היתה בתוקף במועד בו הועמד לדין, והיתה מתקבלת החלטה כי עניינו עומד בקריטריונים של העמדה לדין בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית ולא בעבירה של גידול סמים, כי אז היה מקום, לכאורה, לבחון אם על פי הנוהל העוסק בהעמדה לדין בעבירות של החזקת סמים, מתקיימים התנאים המצדיקים הימנעות מהעמדה לדין.

18. כך או כך, גם אחרי העמדה לדין, אילו עבירת הגידול היתה מוחלפת בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, יכול ועניינו של הנאשם היה מצדיק עיכוב הליכים לפי הנוהל שלעיל, לאחר שהוגש תסקיר המלמד כי הוא נקי מסמים, או יכול והתביעה היתה מסכימה להצעת הנאשם להימנע מהרשעה.

19. זאת ועוד.

בספר החוקים 2746 מיום 18.7.2018 בע"מ 916 פורסם חוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה) התשע"ח 2018. (להלן: "חוק הסמים המסוכנים").

על פי החוק החדש תתוקן פקודת הסמים המסוכנים באופן שבסעיף 7 אחרי סעיף קטן ג' יתווסף סעיף (ג1) שבמסגרתו נקבע כי עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית בתנאים מסויימים, עבירה שנעברה בפעם הראשונה יראו אותה כעבירת קנס. החוק אף מתייחס לעבירה שניה שבנסיבות מסוימות יראו אותה כעבירת קנס.

20. עוד נקבע בסעיף 4 לחוק הסמים המסוכנים כי החוק יחול רק על עבירות שבוצעו בתקופה בה החוק בתוקף, קרי החל מיום 1.4.2019 עם זאת, בסעיף 4 (ג1) נקבע כי גם עבירה שנעברה לפני תחילת החוק אך טרם הוגש כתב אישום רשאי עובר העבירה להודיע לתובע או ליחידה החוקרת כי הוא מבקש לשלם בשל העבירה קנס בהתאם להסדר שבהוראת השעה וכן כי הוא מבקש שתיק החקירה שנפתח בשל העבירו יסגר והרישום הפלילי לגביו ימחק.

על פי החוק החדש, בעבירות של החזקת סם לצריכה עצמית למי אשר עומד בקריטריונים מבחינת העדר הרשעות קודמות באותו תחום, קריטריונים שפורטו בחוק, תיקים יסגרו מבלי לשקול שיקולי שיקום ומבלי לשקול קיומו של נזק קונקרטי.

21. התיקון לחוק אינו תקף ביחס לנאשם שכן הנאשם עבר את העבירה קודם לכניסת הוראת השעה לתוקף ואף הוגש נגדו כתב אישום טרם כניסת הוראת השעה לתוקף ואף טרם תיקון החוק. זאת ועוד, הנאשם גם עבר עבירה של גידול סמים, עבירה שלגביה אין תיקון חקיקה בחוק הסמים המסוכנים.

ועם זאת, שינוי מדיניות האכיפה, שינוי שכבר פורסם בספר החוקים, הגם שטרם נכנס לתוקף, מלמד על גישת המחוקק ביחס לאכיפת העבירה של החזקת סמים מסוכנים בנסיבות הרלוונטיות.

הימנעות מהרשעה

22. הכלל הוא כי מי שהוכחה אשמתו, יש להרשיעו בדין.

בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש**, פסק בית המשפט העליון כ:

"שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק במבחן מבלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפר את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון לפני החוק".

23. ככל שהעבירה חמורה יותר האפשרות להימנע מהרשעה פוחתת, בשל הצורך "להטביע חותם פליליות" שאם לא כן עלול לעבור מסר הפוך מן המתחייב, כאילו מדובר בעבירה שהיא "נסלחת" (ראו ע"פ 419/92 **מדינת ישראל נ' כהן**).

24. עם זאת קיימים מקרים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן בהם קיימת הצדקה להימנע מהרשעה (ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל**) וזאת כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי.

בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

בפרשת כתב ציין כב' השופט ש' לוי את שיקולי השיקום, המנחים בדרך כלל את שרות המבחן להמליץ על עונשים ללא הרשעה, ואלה הם:

"א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; ה) הנסיבות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; ו) האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם הוא נוטל אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם. שיקולים אלה, בלי שיהיו ממצים, מקובלים עליי, כאחד הגורמים שיש להביאם בחשבון בהחלטה בדבר תוצאות ההרשעה".

25. הנטל לשכנע את בית המשפט ששיקולי השיקום גוברים, מוטל על הנאשם.

26. ראו ע"פ (מחוזי מרכז) 24457-03-15 פבל גוטרמן נ' מדינת ישראל, בית המשפט קבע כי מדובר במעין "מקבילית כוחות":

"ככל שמעשי העבירה חמורים יותר, כך אין להסתפק בפגיעה כללית ועתידית, אלא נדרשת פגיעה קונקרטית, ברורה ומוחשית יותר. ולהיפך - ככל שמעשי העבירה קלים יותר, כך ניתן להסתפק בפגיעה כללית יותר, לרבות תוך התחשבות בעובדה שמדובר בצעירים המצויים בראשית דרכם ושעתידם עוד לפניהם. כמובן שכל זאת בתנאי שמלכתחילה אכן מדובר בעבירה מהסוג ומהנסיבות שמצדיקות בחינת האפשרות לוותר על ההרשעה מבלי שהדבר יפגע באופן חמור באינטרס הציבורי".

27. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים בעניינו של הנאשם שבפני, הגעתי לכלל מסקנה כי מתקיימות אותן נסיבות מיוחדות וחריגות המצדיקות ביטול ההרשעה.

28. הנאשם בן 33, נעדר הרשעות קודמות, מנהל אורח חיים נורמטיבי (למעט העבירות נשוא תיק זה). הנאשם הודה במיוחס לו, לקח אחריות מלאה, חסך זמן שיפוטי.

כתב האישום הוגש כנגד הנאשם כשנה וחצי לאחר ביצוע העבירות.

חלפו למעלה משנתיים וחצי מביצוע העבירות ולא נפתחו תיקים חדשים.

29. כפי שפורט לעיל, מבחינת "סוג העבירות", עניינו של הנאשם עומד "ברמה המהותית" (הגם שהקריטריונים שנקבע לא היו בתוקף במועד בו הועמד לדין) בתנאים שאף המאשימה בנסיבות דומות מתייחסת לעבירות הגידול כאל עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, ובעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית מסכימה המאשימה בנסיבות דומות, בהעדר הרשעות קודמות באותו תחום, שלא להעמיד לדין, או לעכב הליכים או להימנע מהרשעה, (כל מקרה ונסיבותיו), אף מבלי לבחון קיומו של נזק קונקרטי או שיקולי שיקום.

כמות הסם שהנאשם גידל והחזיק היא מועטה. ההחזקה היא לצריכה עצמית, ועל פי האינדיקציות גם הגידול נועד לצריכה עצמית (על מנת להימנע מקשר עם גורמים עברייניים). הנזק שנגרם לציבור כתוצאה ממעשי הנאשם נמוך. אין כל אינדיקציה כי נגרם נזק לאחרים כתוצאה ממעשי הנאשם.

30. מהנתונים שהוצגו בפני עולה הרושם כי הנאשם השתקם.

הנאשם חדל להשתמש בסמים מאז ביצוע העבירה. הנאשם מסר בדיקות לאיתור שרידי סם, הן לשירות המבחן והן ליחידה לטיפול בהתמכרויות באשקלון, כל הבדיקות שנפרסו על פני חודשים, נמצאו נקיות משרידי סם.

אבחון שנערך לנאשם ביחידה לטיפול בהתמכרויות העלה כי הנאשם לא פיתח תלות רגשית וגופנית לסם.

31. הנאשם הציג מכתבים ממעסיקו בדבר הנזק שעלול להיגרם לו כתוצאה מהרשעה.

לא שוכנעתי כי יגרם לנאשם נזק קונקרטי ברמה כזו, שמצדיק לכשעצמו הימנעות מהרשעה, שכן לא שוכנעתי כי הרשעה תביא בהכרח לפיטוריו, עניין זה מצוי בשיקול דעתו של מעסיקו, ואף אם חלילה יפוטר, אני סבורה כי הדבר ימנע ממנו למצוא מקום עבודה אחר בתחום עיסוקו.

וכאמור, אין עסקינן בבגיר צעיר, אלא בנאשם בן 33.

32. ועם זאת, בשים לב למכלול הנתונים, עברו הנקי, שינוי אורחותיו ושמירה על נקיין מסמים, שינוי במדיניות האכיפה בעבירות דומות, והמלצת שירות המבחן אשר המליץ להימנע מהרשעה על מנת שלא לפגוע בעיסוקו ובדימויו העצמי, אני סבורה כי מתקיימים הנתונים המצדיקים ביטול ההרשעה בנסיבות שבפני.

33. באשר לרכיב הפסילה, בשים לב שעסקינן בהרשעה ראשונה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים, ובשים לב שיומיים לאחר ביצוע עבירה זו ביצע הנאשם עבירה של נהיגה תחת השפעת סמים ונדון בגינה לפסילה ממושכת, הפסילה שתוטל בזו הפעם תהיה פסילה סמלית. לא מצאתי הצדקה להימנע לחלוטין מרכיב של פסילה.

34. לאור כל המפורט לעיל אני מורה על ביטול הרשעת הנאשם מיום 19.2.18, זאת מבלי לבטל את הקביעה שהנאשם ביצע את העבירות בהן הודה.

35. בשים לב שעניינו של הנאשם מסתיים ללא הרשעה, אני מחייבת את הנאשם כדלקמן:

א. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 3,000 ₪ להימנע מביצוע עבירות בהן הודה והכל תוך שנה מהיום.

ההתחייבות תחתם במזכירות בית משפט עוד היום. לא יחתום הנאשם כאמור, יאסר למשך 15 יום.

ב. הנני מטילה על הנאשם צו לביצוע 250 שעות שירות לתועלת הציבור וזאת במשך שנה.

השל"צ יבוצע על פי לתכנית שתגובש על ידי שירות המבחן ובפיקוח שירות המבחן.

התוכנית תוגש תוך 60 יום ותאושר ללא צורך בדיון נוסף.

אם יתעורר צורך בשינוי מקום ההשמה, שירות המבחן יעשה כן וידווח לבית המשפט.

הנאשם מוזהר כי אם לא ימולאו תנאי הצו במלואם, ניתן יהיה לבטלו, להרשיעו בעבירות בהן הודה ולהטיל עליו עונש נוסף, בגין העבירות בהן הורשע, במקום צו השל"צ.

ג. פסילה בפועל מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 45 יום.

הפסילה בפועל תחל לא יאוחר מיום 1.1.19, ועל הנאשם להפקיד רשיון הנהיגה במזכירות בית המשפט השלום בקרית גת או באשדוד או באשקלון לא יאוחר משעה 13:00 באותו מועד.

מוסבר לנאשם שהוא חייב להפקיד את רשיון הנהיגה במזכירות בית המשפט בקרית גת. לא יופקד הרשיון, הוא יחשב כפסול מלנהוג מיום 1.1.19 אך הפסילה לא תימנה ולכן לא תסתיים.

ד. פסילה מלהחזיק ומלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג 1973.

זכות ערעור כחוק.

המוצגים יושמדו בחלוף תקופת הערעור

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ט, 15.10.18, במעמד הצדדים.